

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 29ης Ιανουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση T-160/98,

Firma Léon Van Parys NV, με έδρα στην Αμβέρσα (Βέλγιο),

Pacific Fruit Company NV, με έδρα στην Αμβέρσα,

εκπροσωπούμενες από τους P. Vlaemminck, L. Van den Hende και J. Holmens,
δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους H. van Vliet
και L. Visaggio, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως αποφάσεως της Επιτροπής, ληφθείσας μεταξύ της 12ης Μαρτίου και της 5ης Αυγούστου 1998, περί μειώσεως της ποσότητας μπανανών που διέθεσαν στο εμπόριο οι προσφεύγουσες το 1996 και ελήφθη υπόψη για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς τους για το 1998,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από την P. Lindh, Πρόεδρο, και τους R. García-Valdecasas και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Σεπτεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το κανονιστικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93

- ¹ Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1), ένα κοινό

σύστημα συναλλαγών με τις τρίτες χώρες υποκαταστάθηκε, από 1ης Ιουλίου 1993, στα διάφορα εθνικά συστήματα. Κατά το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, για την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα ήταν αναγκαία η προσκόμιση πιστοποιητικού εισαγωγής εκδιδόμενου από τα κράτη μέλη μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Κατά το άρθρο 19, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, κάθε επιχειρηματίας που είχε διαθέσει στο εμπόριο μπανάνες ή είχε αρχίσει να διαθέτει στο εμπόριο μπανάνες εντός της Κοινότητας ελάμβανε πιστοποιητικά εισαγωγής αναλόγως των μέσων ποσοτήτων μπανανών που είχε πωλήσει κατά τα τρία τελευταία έτη για τα οποία υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία.

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1442/93

- 2 Στις 10 Ιουνίου 1993, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1442/93, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6).
- 3 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 όριζε ως «επιχειρηματία» των κατηγοριών Α [ο οποίος είχε διαθέσει στο εμπόριο μπανάνες προερχόμενες από τρίτες χώρες πλην των κρατών Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού (ΑΚΕ) και/ή μπανάνες μη παραδοσιακές ΑΚΕ] και/ή Β (ο οποίος είχε διαθέσει στο εμπόριο κοινοτικές μπανάνες και/ή παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ), για την εφαρμογή των άρθρων 18 και 19 του κανονισμού 404/93, τον οικονομικό παράγοντα ή κάθε άλλη οντότητα που, για λογαριασμό του, προέβη σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ενέργειες:
  - «α) αγόρασε από τους παραγωγούς άωρων μπανανών τρίτων χωρών, ή/και κράτους ΑΚΕ, ή, κατά περίπτωση, παράγαγε μπανάνες, και στη συνέχεια τις απέστειλε και τις πώλησε στην Κοινότητα»

β) προμηθεύτηκε και έθεσε σε ελεύθερη κυκλοφορία ως κάτοχός τους άωρες μπανάνες και τις διέθεσε προς πώληση με σκοπό τη μεταγενέστερη πώλησή τους στην κοινοτική αγορά — η επιβάρυνση με τους κινδύνους φθοράς ή απώλειας των προϊόντων εξομοιούται προς την επιβάρυνση με τον κίνδυνο που αναλαμβάνει ο κάτοχος του προϊόντος·

[...]».

- 4 Οι επιχειρηματίες που προβαίνουν στις ανωτέρω περιγραφείσες ενέργειες υπό στοιχεία α' και β' αποκαλούνται στο εξής, αντίστοιχα, «πρωτογενείς εισαγωγείς» και «δευτερογενείς εισαγωγείς».
- 5 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε τα εξής:

«Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταρτίζουν ξεχωριστούς καταλόγους για τους επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Β και, για κάθε επιχειρηματία, καταγράφουν τις ποσότητες τις οποίες αυτός έχει διαθέσει σε εμπορία, κατά τη διάρκεια καθενός από τα τρία έτη πριν από το έτος που προηγείται του έτους για το οποίο έχει ανοίξει η δασμολογική ποσόστωση, υποδιαϊρώντας αυτές τις ποσότητες ανάλογα με καθεμία από τις οικονομικές δραστηριότητες που περιγράφονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1. Η εγγραφή των επιχειρηματιών και η καταγραφή των ποσοτήτων που διατίθενται σε εμπορία για καθέναν από αυτούς πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία τους και κατόπιν γραπτής αιτήσεώς τους, η οποία υποβάλλεται σε ένα μόνο κράτος μέλος της επιλογής τους.

[...]»

- 6 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/93, οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες όφειλαν να ανακοινώνουν κάθε έτος στις αρμόδιες αρχές τον συνολικό όγκο των ποσοτήτων μπανανών που είχαν διαθέσει στο εμπόριο κατά τη διάρκεια καθενός από τα έτη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου, υποδιαιρώντας αυτές αναλόγως της καταγωγής τους και εκάστης των οικονομικών δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- 7 Το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε ότι οι αρμόδιες αρχές όφειλαν κατόπιν να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού καταλόγους των επιχειρηματιών που περιελάμβαναν τις ποσότητες που είχε διαθέσει στο εμπόριο καθένας από αυτούς. Η εν λόγω διάταξη προέβλεπε επίσης τα εξής:

«Εάν υπάρχει ανάγκη, η Επιτροπή ανακοινώνει τους πίνακες αυτούς στα λοιπά κράτη μέλη προς διαπίστωση και πρόληψη των παράνομων δηλώσεων εκ μέρους των επιχειρηματιών.»

- 8 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όφειλαν να καθορίσουν, κάθε έτος, για κάθε επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β που ήταν εγγεγραμμένος στα μητρώα τους, τον μέσο όρο των ποσοτήτων που είχαν διατεθεί στο εμπόριο κατά τη διάρκεια των τριών ετών πριν από το έτος που προηγείται του έτους για το οποίο έχει ανοίξει η ποσόστωση, υποδιαιρουμένων αναλόγως της φύσεως των δραστηριοτήτων που ασκούσε ο επιχειρηματίας σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Αυτός ο μέσος όρος αποκαλούνταν «ποσότητα αναφοράς».
- 9 Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε τα εξής:

«Η ποσότητα αναφοράς για έναν επιχειρηματία της κατηγορίας Α καθορίζεται βάσει των συναλλαγών που αφορούν μπανάνες τρίτων χωρών και μπανάνες μη

παραδοσιακές ΑΚΕ, εξαιρέσει αυτών που έχουν εισαχθεί στα πλαίσια πιστοποιητικών που είχαν αρχικώς εκδοθεί για επιχειρηματίες κατηγορίας Β και Γ και στη συνέχεια εκχωρήθηκαν. Η ποσότητα αναφοράς για έναν επιχειρηματία κατηγορίας Β καθορίζεται βάσει των συναλλαγών που αφορούν μπανάνες κοινοτικές και μπανάνες παραδοσιακές ΑΚΕ.»

- 10 Το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε ότι στις διατιθέμενες στο εμπόριο ποσότητες επιβάλλονταν οι ακόλουθοι συντελεστές σταθμίσεως, αναλόγως των δραστηριοτήτων που περιγράφονταν στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

— δραστηριότητα α): 57 %,

— δραστηριότητα β): 15 %,

— δραστηριότητα γ): 28 %.

- 11 Λόγω της εφαρμογής αυτών των συντελεστών σταθμίσεως, μια συγκεκριμένη ποσότητα μπανανών δεν μπορούσε, κατά τον υπολογισμό των ποσοτήτων αναφοράς, να ληφθεί υπόψη για συνολική ποσότητα υπερβαίνουσα την ποσότητα αυτή, ανεξαρτήτως του αν είχε υλοποιηθεί επεξεργασία στα τρία στάδια που αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που καθορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 από τον ίδιο επιχειρηματία ή από δύο ή τρεις διαφορετικούς επιχειρηματίες. Σύμφωνα με την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1442/93, σκοπός των συντελεστών αυτών ήταν, αφενός, να λαμβάνονται υπόψη η σημασία της ασκούμενης οικονομικής δραστηριότητας και οι αναλαμβανόμενοι οικονομικοί κίνδυνοι και, αφετέρου, να διορθώνονται οι αρνητικές συνέπειες του πολλαπλού υπολογισμού των ιδίων ποσοτήτων προϊόντων σε διαφορετικά στάδια της εμπορικής αλυσίδας.

- 12 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού 1442/93:

«Οι αρμόδιες αρχές γνωστοποιούν κάθε έτος στην Επιτροπή, [...], το συνολικό ποσό των σταθμισμένων ποσοτήτων αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2, καθώς επίσης και τη συνολική ποσότητα των μπανανών που έχουν διατεθεί σε εμπορία για κάθε δραστηριότητα, για τους επιχειρηματίες οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα τους.»

- 13 Το άρθρο 6 του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε τα εξής:

«Σε συνάρτηση με τον όγκο της ετήσιας δασμολογικής ποσόστωσης και το σύνολο των ποσοτήτων αναφοράς των επιχειρηματιών που αναφέρονται στο άρθρο 5, η Επιτροπή καθορίζει, εφόσον παρίσταται ανάγκη, τον ομοιόμορφο συντελεστή μείωσης για κάθε κατηγορία επιχειρηματιών, που πρέπει να εφαρμόζεται στην ποσότητα αναφοράς κάθε επιχειρηματία για να καθοριστεί η ποσότητα που κατανέμεται σ' αυτόν.

Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν αυτήν την ποσότητα για κάθε εγγεγραμμένο επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β και την γνωστοποιούν σ' αυτόν [...].»

- 14 Το άρθρο 7 του κανονισμού 1442/93 αναφερόταν στα είδη εγγράφων που μπορούσαν να προσκομίζονται, κατόπιν αιτήσεως των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, για τον καθορισμό των διατιθέμενων στο εμπόριο ποσοτήτων από κάθε επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β που ήταν εγγεγραμμένος στα μητρώα τους.

- 15 Το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού προέβλεπε ότι οι αρμόδιες αρχές προέβαιναν σε όλους τους ενδεδειγμένους ελέγχους για να επαληθεύσουν το βάσιμο των υποβαλλομένων από τους επιχειρηματίες αιτήσεων και δικαιολογητικών στοιχείων.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1721/98

- 16 Στις 31 Ιουλίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1721/98, για τον καθορισμό του ενιαίου συντελεστή μείωσης για τον καθορισμό της ποσότητας των μπαναμών που θα κατανεμηθούν σε κάθε επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β αντίστοιχα για τη δασμολογική ποσόστωση του 1998 (ΕΕ L 215, σ. 62).

- 17 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού:

«Για τη δασμολογική ποσόστωση που προβλέπεται στα άρθρα 18 και 19 του [κανονισμού 404/93], η ποσότητα που θα κατανεμηθεί σε κάθε επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 1998 λαμβάνεται εφαρμόζοντας στην ποσοτική αναφορά του επιχειρηματία, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 του [κανονισμού 1442/93], τον ακόλουθο ενιαίο συντελεστή μείωσης:

— για κάθε επιχειρηματία της κατηγορίας Α: 0,860438,

— για κάθε επιχειρηματία της κατηγορίας Β: 0,527418.»

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 18 Οι προσφεύγουσες εισάγουν μπανάνες τρίτων χωρών στην Κοινότητα κυρίως ως πρωτογενείς και, δευτερευόντως, ως δευτερογενείς εισαγωγείς. Κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών, ήταν καταχωρισμένες ως επιχειρηματίες της κατηγορίας Α στην αρμόδια αρχή του Βελγίου, ήτοι στο Bureau d'intervention et de restitution belge (στο εξής: BIRB).
- 19 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, η ποσότητα αναφοράς των επιχειρηματιών για το έτος εμπορίας 1998 είχε καθοριστεί βάσει του μέσου όρου των ποσοτήτων που είχαν διατεθεί στο εμπόριο κατά τα έτη 1994, 1995 και 1996. Στην παρούσα διαφορά, ζήτημα τίθεται μόνο για τις ποσότητες που είχαν διατεθεί στο εμπόριο από τις προσφεύγουσες κατά το 1996 και που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς για το 1998.
- 20 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/93, οι προσφεύγουσες κοινοποίησαν στο BIRB, στις 28 Μαρτίου 1997, τις ποσότητες μπανανών τρίτων χωρών που είχαν διαθέσει στο εμπόριο το 1996, ήτοι 347 832 362 kg ως πρωτογενείς εισαγωγείς και 109 006 763 kg ως δευτερογενείς εισαγωγείς. Διαβίβασαν επίσης στο BIRB κατάλογο πελατών οι οποίοι αγόρασαν από αυτές, το 1996, μπανάνες που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Κοινότητα. Τα διάφορα αυτά στοιχεία κοινοποιήθηκαν στη συνέχεια στην Επιτροπή από το BIRB κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού.
- 21 Με τηλεαντίγραφο της 13ης Οκτωβρίου 1997, το BIRB κοινοποίησε στις προσφεύγουσες αντίγραφο μέρους ενός «δελτίου εργασίας» που είχε καταρτίσει η Επιτροπή σχετικά με τις ποσότητες μπανανών που οι προσφεύγουσες εφάρμοζαν ότι είχαν εισαγάγει και πωλήσει σε δευτερογενείς εισαγωγείς το 1996. Με αυτό το «δελτίο

εργασίας», η Επιτροπή υποδείκνυε στο BIRB ότι ορισμένες επιχειρήσεις οι οποίες εφέροντο ότι είχαν αγοράσει από τις προσφεύγουσες, και είχαν θέσει σε ελεύθερη κυκλοφορία, μπανάνες βάσει πιστοποιητικών της κατηγορίας Α, δεν ήταν γνωστές στις υπηρεσίες της ούτε ήταν καταχωρισμένες ως επιχειρηματίες της κατηγορίας αυτής. Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι ορισμένοι αγοραστές των προσφευγουσών, αν και ήταν επιχειρηματίες της κατηγορίας Α, είχαν δηλώσει στο κράτος μέλος όπου ήταν καταχωρισμένοι ότι δεν είχαν θέσει σε ελεύθερη κυκλοφορία βάσει πιστοποιητικών της κατηγορίας Α όλες τις ποσότητες που είχαν αγοράσει από τις προσφεύγουσες. Η Επιτροπή ανέφερε ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, είχε αποφασίσει να μειώσει προσωρινά την ποσότητα αναφοράς των προσφευγουσών για το 1998.

- 22 Με έγγραφο της 31ης Οκτωβρίου 1997, το BIRB ενημέρωσε τις προσφεύγουσες ότι η προσωρινή ποσότητα αναφοράς τους για το έτος εμπορίας 1998 ανερχόταν σε 89 993 888 kg. Με έγγραφο της 9ης Μαρτίου 1998, διαβίβασε σε αυτές αντίγραφο νέου «δελτίου εργασίας» που είχε καταρτίσει η Επιτροπή, με το οποίο μειωνόταν κατά 190 903 727 kg η συνολική ποσότητα εισαχθεισών μπανανών που οι προσφεύγουσες είχαν δηλώσει ως πρωτογενείς εισαγωγείς. Το BIRB κάλεσε τις προσφεύγουσες να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους επί του δελτίου αυτού πριν από τις 11 Μαρτίου 1998.
- 23 Κατά τη διάρκεια συσκέψεως, στις 8 Μαΐου 1998, μεταξύ εκπροσώπου της Επιτροπής, εκπροσώπου του BIRB και των προσφευγουσών, οι τελευταίες ανέφεραν ότι οι αγοραστές τους υπείχαν τη συμβατική υποχρέωση να εκτελωνίσουν τις ποσότητες μπανανών που αγόρασαν από αυτές στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω πιστοποιητικού της κατηγορίας Α. Η Επιτροπή, από την πλευρά της, επανέλαβε την άποψή της ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της, τα 190 903 727 kg μπανανών που αποτελούσαν το αντικείμενο της αμφισβητούμενης μείωσης δεν είχαν εκτελωνιστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει τέτοιου πιστοποιητικού.
- 24 Στις 9 Ιουνίου 1998, οι προσφεύγουσες απηύθυναν έγγραφο στην Επιτροπή, στο οποίο παρατηρούσαν μεταξύ άλλων τα εξής:

«Επισημάναμε στις υπηρεσίες σας ότι η πρόταση μείωσης που είχαμε την εντύπωση ότι διακρίναμε σε αυτό το “δελτίο εργασίας” είναι απαράδεκτη, διότι είναι εντελώς

ασύμβατη με τους όρους που συμφωνήθηκαν μεταξύ [των προσφευγουσών] και των πελατών τους, κατά τους οποίους οι τελευταίοι φέρουν την υποχρέωση να εκτελούν μέσω πιστοποιητικού κατηγορίας Α όλες τις μπανάνες που αγοράζουν [από τις προσφεύγουσες] προς κατανάλωση εντός της ΕΚ.»

25 Στο ίδιο έγγραφο, οι προσφεύγουσες εξέφραζαν τη λύπη τους για τη μη κοινοποίηση των αναγκαίων εγγράφων και της σαφούς και επίσημης αιτιολογίας της Επιτροπής, καθώς και για την αδυναμία να «αμυνθούν προσηκόντως», υπό τις συνθήκες αυτές, κατά της «προτεινόμενης μείωσης». Αληθύθυνα επομένως όχληση στην Επιτροπή να τους επιτρέψει την πρόσβαση στον φάκελο της υποθέσεως, να επαληθεύσει τις δηλώσεις των πελατών τους, να λάβει στη συνέχεια αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με την ποσότητα αναφοράς τους για το έτος 1996 αποδίδοντάς τους τις ποσότητες που είχαν αφαιρεθεί και να τους κοινοποιήσει αυτή την οριστική απόφαση.

26 Με έγγραφο της 14ης Ιουλίου 1998, η Επιτροπή απάντησε στις προσφεύγουσες ότι, να μεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αποκάλυψη και την εξάλειψη των περιπτώσεων διπλού υπολογισμού, αλλά οι αποφάσεις για τον καθορισμό των ποσοτήτων για κάθε επιχειρηματία και η κοινοποίησή τους σε αυτόν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους εντός του οποίου ο επιχειρηματίας είναι εγγεγραμμένος. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι, βάσει ιδίως του άρθρου 4, παράγραφος 3, και του άρθρου 7 του κανονισμού 1442/93, απόκειται στον επιχειρηματία που υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως πιστοποιητικού εισαγωγής να προσκομίσει στην αρμόδια εθνική αρχή τα αναγκαία δικαιολογητικά καθώς και τις αποδείξεις σχετικά με το είδος πιστοποιητικού που χρησιμοποίησαν οι αγοραστές του για τις μπανάνες που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας. Επιπλέον, η Επιτροπή εκδήλωσε τη διάθεσή της να επιτρέψει στις προσφεύγουσες να λάβουν γνώση ορισμένων εγγράφων του φακέλου σχετικά με την αίτησή τους για τη χορήγηση πιστοποιητικών της κατηγορίας Α για το 1998, με ορισμένες επιφυλάξεις βάσει των κανόνων περί εμπιστευτικού χαρακτήρα ορισμένων στοιχείων.

27 Στις 5 Αυγούστου 1998, το BIRB απηύθυνε στις προσφεύγουσες έγγραφο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Με την παρούσα, έχω την τιμή να σας ενημερώσω ότι η ποσότητα που σας αναλογεί οριστικά στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοτώσεως 1998 υπολογίστηκε κατ'

εφαρμογή των διατάξεων του [κανονισμού 1442/93] και του συντελεστή μείωσης που καθορίζεται για τους επιχειρηματίες της κατηγορίας Α από τον [κανονισμό 1721/98].

Η οριστική αυτή ποσότητα ανέρχεται σε 99 571 115 kg όσον αφορά την καταχώρισή σας ως επιχειρηματία της κατηγορίας Α.

Η ποσότητα αυτή υπολογίστηκε βάσει των ποσοτήτων αναφοράς σας, λαμβανομένων υπόψη των μειώσεων που εφαρμόστηκαν στην ποσότητα αναφοράς σας “κατηγορία Α — δραστηριότητα α” για το έτος αναφοράς 1996, κατόπιν αιτήσεως των υπηρεσιών της Επιτροπής, για να εξαλειφθούν οι “διπλοί υπολογισμοί” που διαπιστώθηκαν από τις οικείες υπηρεσίες· το [BIRB] οφείλει να εφαρμόσει αυτή την απόφαση της Επιτροπής, απόφαση η οποία αποτέλεσε το αντικείμενο εγγράφου εργασίας (“δελτίου εργασίας”, χωρίς αναφορά) της 25ης Μαΐου 1998.»

28 Με έγγραφο της 18ης Αυγούστου 1998, οι προσφεύγουσες κάλεσαν την Επιτροπή, μεταξύ άλλων, να τους κοινοποιήσει το «δελτίο εργασίας» της 25ης Μαΐου 1998 καθώς και «λεπτομερή έκθεση της αιτιολογίας». Στο έγγραφο αυτό ανέφεραν ότι η μείωση της ποσότητας αναφοράς τους προέκυπτε από απόφαση που έλαβε η Επιτροπή μεταξύ της 8ης Μαΐου και της 14ης Ιουλίου 1998 και απηύθυνε στο BIRB.

29 Με τηλεαντίγραφο της 8ης Σεπτεμβρίου 1998, οι προσφεύγουσες ζήτησαν από την Επιτροπή να διοργανώσει σύσκεψη προκειμένου, ιδίως, να λάβουν γνώση του φακέλου της υποθέσεως. Η σύσκεψη αυτή πραγματοποιήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 1998. Με έγγραφο της 18ης Σεπτεμβρίου 1998, οι προσφεύγουσες επισήμαναν στην Επιτροπή ότι δεν κατέστη δυνατό να έχουν πρόσβαση σε κανένα έγγραφο κατά τη σύσκεψη αυτή και την κάλεσαν εκ νέου να τους κοινοποιήσει το «δελτίο εργασίας» της 25ης Μαΐου 1998.

30 Στις 5 Οκτωβρίου 1998, οι προσφεύγουσες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του βελγικού Conseil d'État κατά της αποφάσεως του BIRB που αποτελούσε το αντικείμενο του εγγράφου της 5ης Αυγούστου 1998.

Η διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων

31 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Οκτωβρίου 1998, οι προσφεύγουσες άσκησαν την παρούσα προσφυγή ακυρώσεως.

32 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή προέβαλε, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ένσταση απαραδέκτου.

33 Στις 15 Ιανουαρίου και 15 Σεπτεμβρίου 1999, οι προσφεύγουσες διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως αυτής.

34 Με διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 1999, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να συνεκδικάσει την ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως.

35 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν γραπτώς σε ορισμένες ερωτήσεις και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα, αιτήματα στα οποία ανταποκρίθηκαν οι διάδικοι.

36 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2001.

37 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου·
- να ακυρώσει τη ληφθείσα μεταξύ της 12ης Μαρτίου και της 5ης Αυγούστου 1998 απόφαση της Επιτροπής, περί μείωσης της ποσότητας μπανανών που οι προσφεύγουσες διέθεσαν στο εμπόριο το 1996 και που ελήφθη υπόψη για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς τους για το 1998·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

38 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- κυρίως, να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη·
- επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 39 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η παρούσα προσφυγή είναι απαράδεκτη ελλείψει προσβλητής πράξεως. Επικουρικώς, προβάλλει ότι η προσφυγή ασκήθηκε οψίμως.
- 40 Όσον αφορά τον κυρίως προβαλλόμενο λόγο απαραδέκτου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι από τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93 προκύπτει σαφώς ότι τα κράτη μέλη καθορίζουν τις ποσότητες αναφοράς και τις ποσότητες που κατανέμονται στους επιχειρηματίες οι οποίοι είναι καταχωρισμένοι στα μητρώα τους. Της ενέργειας αυτής προηγείται μόνο μια απλή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στο πλαίσιο άτυπης συνεργασίας.
- 41 Η Επιτροπή δέχεται ότι, στα έγγραφα της 22ας Δεκεμβρίου 1995 και της 26ης Φεβρουαρίου 1997 που απηύθυνε στο βελγικό Υπουργείο Γεωργίας σχετικά με τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς των καταχωρισμένων στο Βέλγιο επιχειρηματιών για τα έτη 1993 έως 1995, αναφέρθηκε στην απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 1995, C-478/93, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. I-3081). Αναγνωρίζει επίσης ότι, με το έγγραφο της 26ης Φεβρουαρίου 1997, ενημέρωσε τις βελγικές αρχές ότι «θα μπορούσε να οδηγηθεί στην κίνηση διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως κατά του βελγικού κράτους». Η Επιτροπή θεωρεί πάντως ότι, εφόσον οι εθνικές αρχές δεν προέβησαν στις αναγκαίες μειώσεις των προς κατανομή ποσοτήτων, θα ήταν μόνο σε θέση να διαπιστώσει την παράλειψη των εν λόγω αρχών να διενεργήσουν τους αναγκαίους ελέγχους κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 του κανονισμού 1442/93 και/ή να μειώσουν τις ποσότητες αναφοράς αλλά δεν θα μπορούσε να διαπιστώσει τη μη εκτέλεση από το οικείο κράτος μέλος οποιασδήποτε αποφάσεως ληφθείσας από αυτή.

- 42 Η Επιτροπή επισημαίνει επιπλέον ότι το σώμα των επιτρόπων ουδεμία νομική πράξη εξέδωσε που να επιτάσσει στο βελγικό κράτος να μειώσει τις ποσότητες αναφοράς των προσφευγουσών. Υποστηρίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, τα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της δεν παράγουν έννομο αποτέλεσμα και δεν συνιστούν αποφάσεις κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-54/96, *Oleifici Italiani και Fratelli Rubino κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1998, σ. Π-3377, και της 13ης Δεκεμβρίου 1990, T-113/89, *Nefarma κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1990, σ. Π-797, σκέψη 79).
- 43 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αν το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της προκειμένης περιπτώσεως, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση, θα προέκυπταν σημαντικές ανεπιθύμητες πρακτικές συνέπειες.
- 44 Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή ασκήθηκε οψίμως. Παρατηρεί συναφώς ότι, αν υπετίθετο ότι εν προκειμένω έλαβε απόφαση, η απόφαση αυτή θα συνίστατο στο «δελτίο εργασίας» που οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι έλαβαν στις 9 Μαρτίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 22).
- 45 Όσον αφορά τον κυρίως προβαλλόμενο λόγο απαραδέκτου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή επαληθεύει και ελέγχει τα αριθμητικά στοιχεία των επιχειρηματιών σε ατομικό επίπεδο και ότι τα κράτη μέλη έχουν στον τομέα αυτόν απλώς εκτελεστικά καθήκοντα.
- 46 Κατά τις προσφεύγουσες, είναι μεν αληθές ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, οι εθνικές αρχές ενημερώνουν τον επιχειρηματία σχετικά με την ποσότητα μπανανών που μπορεί να εισαγάγει κατά τη διάρκεια ορισμένης περιόδου εμπορίας, ο ρόλος τους όμως περιορίζεται στην εκτέ-

λεση ορισμένων τεχνικής φύσεως καθηκόντων για λογαριασμό και υπό τον έλεγχο της Επιτροπής. Το BIRB ουδεμία ίδια εξουσία λήψεως αποφάσεων άσκησε συναφώς. Περιορίστηκε στην εξέταση των αιτήσεων των επιχειρηματιών σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής.

- 47 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι αυτός ο ορισμός του ρόλου του BIRB επιβεβαιώνεται με την προμνημονευθείσα απόφαση Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής. Κατά την άποψή τους, από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα των μπανανών και ότι «μπορεί να λαμβάνει μέτρα για να εμποδίζει τον διπλό υπολογισμό ποσοτήτων αναφοράς κατά τον καθορισμό του συντελεστή μειώσεως». Τα κράτη μέλη δεν έχουν εξουσία λήψεως αποφάσεων όσον αφορά τη διαχείριση της δασμολογικής ποσοστώσεως. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, η απόφαση αυτή δεν αναφέρεται αποκλειστικά στο ζήτημα των συνολικών ποσοτήτων αναφοράς ορισμένων κρατών μελών, αλλά αφορά επίσης τις ατομικές ποσότητες αναφοράς των επιχειρηματιών.
- 48 Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η Επιτροπή, αναφερόμενη ρητώς στην προμνημονευθείσα απόφαση Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής στην αλληλογραφία της με τις βελγικές αρχές, όρισε η ίδια τις αρμοδιότητές της κατά τρόπο εντελώς διαφορετικό από εκείνον τον οποίο προβάλλει σήμερα. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται, ειδικότερα, το έγγραφο της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 1995 (βλ. ανωτέρω σκέψη 41), στο οποίο αυτή αναφέρεται στην εν λόγω απόφαση και ζητεί τη συνεργασία των βελγικών αρχών για τρεις συγκεκριμένες περιπτώσεις επί των οποίων η Επιτροπή και οι εν λόγω αρχές είχαν αποκλίνουσες απόψεις. Κατά τις προσφεύγουσες, το έγγραφο αυτό αποδεικνύει ότι η Επιτροπή προβαίνει σε λεπτομερή ανάλυση των αριθμητικών στοιχείων των επιχειρηματιών, η οποία την οδηγεί στη λήψη ατομικών αποφάσεων.
- 49 Οι προσφεύγουσες εκθέτουν ότι, με το έγγραφο της 26ης Φεβρουαρίου 1997, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα ληφθέντα στο Βέλγιο μέτρα για το έτος εμπορίας 1997 δεν επέτρεπαν την ομοιόμορφη εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον τομέα των μπανανών. Ισχυρίζονται επίσης ότι η Επιτροπή προέβαλε την

ύπαρξη ιδιαίτερων δυσχερειών σχετικά ιδίως με στοιχεία που προσκόμισε μία από αυτές, η εταιρία Léon van Ryys. Επισημαίνουν ότι, αφού ζήτησε από τη Βελγική Κυβέρνηση να διορθώσει τις ποσότητες αναφοράς των επιχειρηματιών, η Επιτροπή αποσαφήνισε στο σημείο 4 του εγγράφου αυτού τα εξής:

«Αν οι βελγικές αρχές δεν δώσουν συνέχεια στα ανωτέρω αιτήματα ή δεν προσκομίσουν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στοιχεία σχετικά με τα ληφθέντα μέτρα εντός προθεσμίας ενός μηνός από της λήψεως του παρόντος εγγράφου, η Επιτροπή θα μπορούσε να οδηγηθεί στην κίνηση διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως κατά του βελγικού κράτους. Επιπλέον, στην κυβέρνησή σας θα καταλογιστεί η απώλεια ιδίων πόρων για την Κοινότητα η οποία θα προέκυπτε από τις εισαγωγές που οι οικείες επιχειρήσεις θα μπορούσαν να διενεργήσουν με τιμή 75 ECU ανά τόνο, για ποσότητες που θα υπερέβαιναν τα ετήσια δικαιώματά τους τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.»

- 50 Οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι η εντύπωση η οποία προκύπτει από τα δύο αυτά έγγραφα σχετικά με την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής δύσκολα συμβιβάζεται με τη θέση που υιοθετεί η τελευταία στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, δεδομένου ότι οι θέσεις αυτές είναι διαμετρικά αντίθετες και η δεύτερη φαίνεται ότι εμπνέεται από την επιθυμία της Επιτροπής να αποφύγει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της.
- 51 Αναφερόμενες ιδίως στο έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1998 του BIRB (βλ. ανωτέρω σκέψη 27), οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η εν λόγω υπηρεσία ήταν της γνώμης ότι ουδεμία αρμοδιότητα λήψεως αποφάσεων είχε και όφειλε να εκτελεί ορθά τις εντολές της Επιτροπής.
- 52 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν επίσης ότι η θέση που υποστηρίζει η Επιτροπή δεν συμβιβάζεται με τη λογική, διότι μόνον η Επιτροπή διαθέτει στοιχεία σχετικά με όλα τα κράτη μέλη και έχει συνολική άποψη της καταστάσεως.

- 53 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η προσφυγή ενώπιον του βελγικού Συμβουλίου της Επικρατείας είναι το μόνο ένδικο βοήθημα το οποίο διαθέτουν. Εκθέτουν ότι επέλεξαν να ασκήσουν συγχρόνως προσφυγή ενώπιον του βελγικού Συμβουλίου της Επικρατείας και την παρούσα προσφυγή για λόγους προνοητικότητας, ιδίως διότι οι εθνικές και οι κοινοτικές αρχές επιρρίπτουν αμοιβαίως την ευθύνη όσον αφορά τη διαχείριση των δασμολογικών ποσοτώσεων. Η επιλογή αυτή υπαγορεύθηκε επίσης από λόγους ασφάλειας δικαίου. Συναφώς, οι προσφεύγουσες επικαλούνται ειδικότερα την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92, Textilwerke Deggendorf (Συλλογή 1994, σ. I-833).
- 54 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Ιανουαρίου 1999, C-73/97 P, Γαλλία κατά Comafrica κ.λπ. (Συλλογή 1999, σ. I-185), δεν είναι λυσιτελής εν προκειμένω δεδομένου ότι δεν αναφέρεται στο κατά πόσον υφίσταται απόφαση της Επιτροπής, αλλά στο αν ο εκ μέρους της Επιτροπής καθορισμός του ενιαίου συντελεστή μείωσης συνιστά πράξη που μπορεί να προσβάλει ο οικείος επιχειρηματίας.
- 55 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το επιχείρημα που αντλεί η Επιτροπή από την απουσία αποφάσεως του σώματος των επιτρόπων είναι απορριπτέο. Κατά την άποψή τους, η προμνημονευθείσα απόφαση Oleifici Italiani και Fratelli Rubino κατά Επιτροπής δεν είναι λυσιτελής εν προκειμένω, διότι οι συνθήκες της υποθέσεως που οδήγησαν στην απόφαση αυτή είναι διαφορετικές από εκείνες που αφορούν την κεντρική διαχείριση δασμολογικής ποσοτώσεως για την οποία τα κράτη μέλη ουδεμία εξουσία λήψεως αποφάσεων διαθέτουν. Επιπλέον, υποστηρίζουν ότι, στην απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο απέδωσε μεγάλη σημασία στη διατύπωση του εγγράφου που αποτελούσε το αντικείμενο της προσφυγής και υπογράμμισε ότι στο έγγραφο διευκρινιζόταν σαφώς ότι προήρχετο από τις «υπηρεσίες της Επιτροπής», οι οποίες διατύπωναν ορισμένη πρόταση (σκέψη 50 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Oleifici Italiani και Fratelli Rubino κατά Επιτροπής). Απεναντίας, το έγγραφο της 22ας Δεκεμβρίου 1995 (βλ. ανωτέρω σκέψη 48), το οποίο κάνει ρητώς μνεία της «Επιτροπής» και όχι των «υπηρεσιών» της, είναι δεσμευτικό και δεν περιορίζεται στη διατύπωση προτάσεως.
- 56 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι το επιχείρημα της Επιτροπής κατά το οποίο είχαν την υποχρέωση να προσκομίσουν οι ίδιες τις αποδείξεις σχετικά με το είδος πιστοποιητικού που χρησιμοποίησε ο αγοραστής για τον εκτελωνισμό των μπανα-

νών που του επώλησαν δεν είναι λυσιτελές όσον αφορά το ζήτημα του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής. Εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα αυτό είναι αβάσιμο, ιδίως διότι από το άρθρο 7 του κανονισμού 1442/93 δεν προκύπτει τέτοια υποχρέωσή τους.

- 57 Σε απάντηση στο επιχείρημα της Επιτροπής κατά το οποίο, αν κρινόταν παραδεκτή η παρούσα προσφυγή, αυτό θα μπορούσε να έχει ανεπιθύμητες πρακτικές συνέπειες, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι, κατά πάγια νομολογία, «τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης τους προκειμένου να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμών που προβλέπουν οι κοινοτικές οδηγίες» (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 1984, C-280/83, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1984, σ. 2361, σκέψη 4). Η νομολογία αυτή ισχύει κατά την άποψή τους, γενικώς, για το σύνολο του κοινοτικού δικαίου, η δε υποχρέωση τηρήσεως του κοινοτικού δικαίου επιβάλλεται κατά τον ίδιο τρόπο στα κοινοτικά όργανα και στα κράτη μέλη.
- 58 Κατά τις προσφεύγουσες, το επιχείρημα της Επιτροπής κατά το οποίο η προσφυγή ασκήθηκε οψίμως, διότι το «δελτίο εργασίας» τούς διαβιβάστηκε στις 9 Μαρτίου 1998, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Ισχυρίζονται ότι το έγγραφο αυτό τούς κοινοποιήθηκε από το BIRB ως προσωρινό έγγραφο και ότι ο καθορισμός ενιαίου συντελεστή μείωσης διενεργήθηκε μόλις στις 31 Ιουλίου 1998.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 59 Διαπιστώνεται ότι, με την παρούσα προσφυγή, οι προσφεύγουσες δεν επιδιώκουν την ακύρωση της αποφάσεως που περιλαμβάνεται στο έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1998 του BIRB με το οποίο ενημερώθηκαν ότι η οριστική ποσότητα αναφοράς τους για το έτος εμπορίας 1998 ανερχόταν σε 99 571 115 kg. Αυτή η οριστική ποσότητα αναφοράς καθορίστηκε με την εφαρμογή του συντελεστή μείωσης που όρισε ο κανονισμός 1721/98 στις ποσότητες αναφοράς των προσφευγουσών μετά την επι-

βολή μειώσεως 190 903 727 kg επί των ποσοτήτων που διέθεσαν στο εμπόριο οι προσφεύγουσες κατά τα έτη αναφοράς που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό της ποσότητας αναφοράς τους. Κατά τις προσφεύγουσες, ο τελευταίος αυτός αριθμός προκύπτει από χωριστή απόφαση που έλαβε η Επιτροπή σε ημερομηνία μη καθοριζόμενη μεταξύ της 12ης Μαρτίου και της 5ης Αυγούστου 1998. Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής αποτελεί αυτή η απόφαση που, κατά τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών, έλαβε η Επιτροπή.

- 60 Κατά πάγια νομολογία, συνιστούν πράξεις ή αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ, τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφευγοντος, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική του κατάσταση (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 9, και προμνημονευθείσα απόφαση *Oleifici Italiani και Fratelli Rubino κατά Επιτροπής*, σκέψη 48). Για να καθοριστεί αν μια πράξη ή απόφαση παραγάγει τέτοια αποτελέσματα, πρέπει να ληφθεί υπόψη το περιεχόμενό της.
- 61 Για να καθοριστεί αν η παρούσα προσφυγή είναι παραδεκτή, πρέπει επομένως να εξεταστεί αν η Επιτροπή, προβαίνοντας στην επαλήθευση των ποσοτήτων που είχαν διαθέσει στο εμπόριο οι προσφεύγουσες και που της είχε διαβιβάσει το BIRB, προσδιορίζοντας τον αριθμό των 190 903 727 kg και κοινοποιώντας μεταγενέστερα τον αριθμό αυτό στο BIRB με «δελτίο εργασίας», έλαβε μέτρο έχον δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική κατάσταση των προσφευγουσών.
- 62 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί κατ' αρχάς ότι, στο πλαίσιο του συστήματος που εισήχθη με τον πρώτο τίτλο του κανονισμού 1442/93 όσον αφορά τη χορήγηση των πιστοποιητικών εισαγωγής για κάθε έτος εμπορίας, οι επιχειρηματίες, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και η Επιτροπή είχαν ο καθένας έναν ιδιαίτερο ρόλο και υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα, κατ' έτος, η διαδικασία άρχιζε, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/93, με την κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές, από τους οικείους επιχειρηματίες, των ποσοτήτων μπανανών που είχαν διατεθεί στο εμπόριο από αυτούς κατά τα τρία προηγούμενα έτη και περατώνονταν με τον

καθορισμό των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς από τις αρχές αυτές και με την κοινοποίησή τους στους επιχειρηματίες, σύμφωνα με το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93. Στο μεσοδιάστημα, όπως προκύπτει σαφώς από τα άρθρα 4, 5 και 8 του κανονισμού 1442/93, οι αρμόδιες εθνικές αρχές, από κοινού με την Επιτροπή, διενεργούσαν ελέγχους για την εξακρίβωση των ποσοτήτων μπανανών που οι κατ' ιδίαν επιχειρηματίες ισχυρίζονταν ότι διέθεσαν στο εμπόριο καθώς και αναφορικά με το κύρος και τον προσήκοντα χαρακτήρα των δικαιολογητικών που προσκόμισαν ενδεχομένως οι επιχειρηματίες.

- 63 Για τη διαπίστωση και τη πρόληψη των ανακριβών δηλώσεων και την εξάλειψη των περιπτώσεων διπλού υπολογισμού στην αγορά μπανανών, οι αρμόδιες εθνικές αρχές διαβίβαζαν κατ' έτος στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1442/93, τους καταλόγους των καταχωρισμένων στα μητρώα τους επιχειρηματιών καθώς και των ποσοτήτων που διέθετε στο εμπόριο καθένας από αυτούς.
- 64 Από τις διατάξεις αυτές και από την ίδια τη φύση της διαδικασίας ελέγχου που προέβλεπαν προκύπτει ότι ένα μέτρο παράγον δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του οικείου επιχειρηματία μπορούσε να υφίσταται μόνον όταν είχε περατωθεί η διαδικασία αυτή και είχε καθοριστεί η οριστική ποσότητα αναφοράς. Ο προσδιορισμός αριθμών σε προγενέστερα στάδια της διαδικασίας ελέγχου αποτελούσε απλώς ενδιάμεσο μέτρο στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών που οδηγούσαν στον καθορισμό, από τις εθνικές αρχές, της ποσότητας στην οποία αναφέρεται το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, η οποία, εν προκειμένω, κοινοποιήθηκε στους προσφεύγοντες με το έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1998. Δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί προσβλητή πράξη η μείωση κατά 190 903 727 kg στην οποία προέβη η Επιτροπή και που εμφανίζεται στο «δελτίο εργασίας», ή σε κάθε άλλο έγγραφο μεταξύ της 12ης Μαρτίου 1998 και της 5ης Αυγούστου 1998.
- 65 Πρέπει συναφώς να υπομνηστεί ότι μια γνώμη την οποία διατύπωσε η Επιτροπή σε κράτος μέλος στο πλαίσιο καταστάσεως κατά την οποία δεν έχει αρμοδιότητα

λήφειως αποφάσεων, αποτελεί απλώς γνώμη μη έχουσα έννομα αποτελέσματα (απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1980, 133/79, Sucrimex κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/I, σ. 659, σκέψη 16, προμνημονευθείσα απόφαση Nefarma κατά Επιτροπής, σκέψη 78, και διάταξη του Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 1989, 151/88, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 1255, σκέψη 22). Επιπλέον, ο μη δεσμευτικός χαρακτήρας μιας απόψεως της Επιτροπής δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση λόγω του ότι η εθνική αρχή που ήταν αποδέκτης της συμμορφώθηκε με την άποψη αυτή, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί απλώς συνέπεια της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως (προμνημονευθείσες αποφάσεις Sucrimex, σκέψη 22, και Nefarma, σκέψη 79). Τέλος, όπως επιβεβαίωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 27 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Γαλλία κατά Comafrica κ.λπ., οι αρμόδιες εθνικές αρχές καθόριζαν, δυνάμει του άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, την ποσότητα που αναλογούσε σε κάθε επιχειρηματία καταχωρισμένο στους καταλόγους τους. Επομένως, η Επιτροπή δεν ήταν εν πάση περιπτώσει αρμόδια να λάβει τέτοια απόφαση.

66 Τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υποθέσεως επιβεβαιώνουν την ανάλυση αυτή. Συγκεκριμένα, από το περιεχόμενο του εγγράφου της 9ης Μαρτίου 1998 που το BIRB απήθυνε στις προσφεύγουσες (βλ. ανωτέρω σκέψη 22), με το οποίο αυτές ενημερώθηκαν για πρώτη φορά για μείωση κατά 190 903 727 kg των διατεθεισών στο εμπόριο ποσοτήτων τους, προκύπτει σαφώς ότι ο αριθμός αυτός δεν είχε οριστικό χαρακτήρα, αλλά είχε τεθεί υπόψη τους ώστε να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να τον αμφισβητήσουν, διατυπώνοντας κάθε πρόσφορη παρατήρηση. Επιπλέον, όπως δέχθηκαν οι προσφεύγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η σύσκεψη της 8ης Μαΐου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 23) είχε ως στόχο να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να αποδείξουν τον ενδεχομένως ανακριβή χαρακτήρα του αριθμού αυτού. Τέλος, στο έγγραφο της 9ης Ιουνίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 24), οι προσφεύγουσες αναφέρονται ρητώς στον αριθμό αυτό υπό την έννοια ότι αποτελεί «πρόταση μείσεως» και ισχυρίζονται ότι δεν μπορούν να «αμυνθούν προσηκόντως» έναντι της προτάσεως αυτής ελλείψει χρήσιμων πληροφοριών εκ μέρους της Επιτροπής. Όλα τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν ότι η μείωση των 190 903 727 kg αποτελούσε απλώς πρόταση δυναμένη να τροποποιηθεί από το BIRB κατόπιν της προσκομίσεως πρόσφορων αποδεικτικών στοιχείων.

67 Εφόσον οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν πριν από τις 5 Αυγούστου 1998 τον ανακριβή χαρακτήρα του αριθμού των 190 903 727 kg, ο αριθμός αυτός αποτέλεσε

ένα από τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη από το BIRB για τον καθορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1442/93, της οριστικής ποσότητας αναφοράς που αναλογούσε στις προσφεύγουσες για το έτος 1998. Με τη λήψη και την κοινοποίηση της απόφασης αυτής από το BIRB, η οποία αποτελούσε το αντικείμενο του εγγράφου της 5ης Αυγούστου 1998, η νομική κατάσταση των προσφευγουσών επηρεάστηκε λόγω της μείωσης των διατεθεισών στο εμπόριο ποσοτήτων που αυτές είχαν αρχικώς δηλώσει, μείωσης η οποία προέκυπτε συγχρόνως από τον μη υπολογισμό 190 903 727 kg και από την εφαρμογή, στις κατά τον τρόπο αυτό μειωθείσες ποσότητες, του προβλεπόμενου στον κανονισμό 1721/98 ενιαίου συντελεστή μείωσης.

- 68 Το συμπέρασμα αυτό δεν είναι δυνατό να τεθεί υπό αμφισβήτηση από το γεγονός ότι το BIRB, στο έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1998, εξέθεσε ότι ήταν υποχρεωμένο να εφαρμόσει την «απόφαση» της Επιτροπής που περιλαμβανόταν στο «δελτίο εργασίας» της 25ης Μαΐου 1998 ούτε από το γεγονός ότι η Επιτροπή, στα προηγούμενα έγγραφά της, είχε επικαλεστεί την προμνημονευθείσα απόφαση Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής για να παρωθήσει τις εθνικές αρχές να δώσουν συνέχεια στα αποτελέσματα των ελέγχων, προβαίνοντας σε μείωση των ποσοτήτων κατά 190 903 727 kg.
- 69 Πρώτον, το έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1998 πρέπει να εξεταστεί εντός του πραγματικού και χρονικού πλαισίου κατά το οποίο συντάχθηκε, ήτοι κατά το πέρας διαδικασίας ελέγχου, όταν, παρά τις διάφορες γραπτές και προφορικές επαφές μεταξύ των προσφευγουσών, της Επιτροπής και του BIRB, ουδέν δικαιολογητικό στοιχείο προσκομίστηκε στην εν λόγω εθνική υπηρεσία που θα της επέτρεπε να τροποποιήσει τη μείωση αυτή.
- 70 Δεύτερον, η Επιτροπή ανέφερε στο έγγραφο της 26ης Φεβρουαρίου 1997 και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ζήτησε από το BIRB να προβεί σε διόρθωση της καθορισθείσας μετά από έλεγχο ποσότητας αναφοράς μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες θα προσκόμιζαν τα κατάλληλα πιστοποιητικά, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού 1442/93. Η πρόταση προς ενέργεια στην οποία προέβη η Επιτροπή προς τις βελγικές αρχές με το έγγραφο αυτό επιβεβαιώνει εξάλλου ότι στις τελευταίες απέκλειτο να λάβουν οριστική απόφαση.

- 71 Κατά συνέπεια, μόνον η οριστική απόφαση που ελήφθη από το BIRB δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 1442/93 και κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες στις 5 Αυγούστου 1998 συνιστά μέτρο δυνάμενο να παράγει έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντά τους, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική τους κατάσταση. Το κύρος της απόφασης αυτής θα μπορούσε ενδεχομένως να τεθεί υπό την κρίση των αρμόδιων εθνικών δικαστηρίων. Πρέπει συναφώς να υπομνηστεί ότι η απόφαση του BIRB αποτελεί αντικείμενο προσφυγής ενώπιον του βελγικού Conseil d'État (βλ. ανωτέρω σκέψη 30).
- 72 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα επιχειρήματα που αντλούνται από τον προβαλλόμενο όψιμο χαρακτήρα της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 73 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν και υπήρχε σχετικό αίτημα της Επιτροπής, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά τους έξοδα καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά τους έξοδα καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιανουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. D. Cooke